

viher- ja virkistysaluestrategia
strategi för gröns- och rekreationsområdena

Johdanto

Sipoon viher- ja virkistysaluestrategia käsittelee Sipoon viher- ja virkistysalueiden nykytilaa, kehittämistavoitteita ja -toimenpiteitä. Strategian tarkoitus on määritellä suunta ja periaatteet viher- ja virkistysalueiden jatkosuunnittelulle. Se ei siis sisällä konkreettisia, toteuttamiseen tähtääviä suunnitelmia.

Valtuustoaloite viher- ja virkistysaluestrategian laatimiseksi Sipooseen jätettiin keväällä 2009. Strategiaa alettiin valmistella Aalto-yliopiston maisema-arkkitehtuurin tutkinto-ohjelman diplomityönä vuoden 2009 lopussa. Työstä vastasi maisema-arkkitehtiyliloppilas Petri Kangassalo ja ohjaajana toimi aluekehitysarkkitehti Sirkku Huisko.

Viher- ja virkistysalue -käsite on laaja: sen voidaan nähdä tarkoittavan puistoja, pihoja, liikunta-alueita, virkistysmetsiä, suojavyöhykkeitä, mahdollisesti myös maa- ja metsätalousalueita, mikäli niitä käytetään virkistykseen. Viheralueiden voidaan olettaa sisältävän kasvullisia osia. Virkistysalueet taas voivat olla täysin rakennettuja, esimerkkinä erilaiset urheilukentät. Termejä näkee kuitenkin usein käytettävän sekaisin ja monesti puhutaan joko viher- tai virkistysalueista vaikka tarkoitetaan kumpiakin.

Viheralueiden hoitoluokitus on tapa määritellä viheralueita niiden tarvitseman hoidon mukaan. Suomessa on yleisesti käytetty Viherympäristöliiton hoitoluokitusta, jossa viheralueet on jaettu kolmeen päähoitoluokkaan: A rakennetut viheralueet, B avoimet viheralueet ja C taajamametsät, jotka kaikki on jaettu edelleen useisiin alaluokkiin. Luokitusta on käytetty myös Sipoon viheralueiden hoidon suunnittelussa.

Inledning

Sibbo kommuns strategi för grön- och rekreationsområdena beskriver grön- och rekreationsområdenas nuläge, utvecklingsmål och -åtgärder i Sibbo. Målet med strategin är att definiera riktlinjerna och principerna för grön- och rekreationsområdenas fortsatta planering. Den innehåller alltså inga konkreta planer för själva genomförandet.

Våren 2009 lämnades in en fullmäktigemotion om att utarbeta en strategi för grön- och rekreationsområdena. I slutet av år 2009 började man bereda strategin som ett diplomarbete inom examensprogrammet för landskapsarkitektur vid Aalto-universitetet. Ansvarig för arbetet var landskapsarkitektstuderande Petri Kangassalo och handledare var regionutvecklingsarkitekt Sirkku Huisko.

Begreppet grön- och rekreationsområde är omfattande: det kan anses omfatta parker, gårdar, motionsområden, rekreationsskogar, skyddszoner, eventuellt även jord- och skogsbruksområden ifall de används i rekreations-syfte. Det kan förmodas att grönområdena omfattar växtliga delar. Rekreati-onsområdena för sin del kan vara helt utbyggda områden, exempelvis olika idrottsplaner. Termerna används ofta omväxlande och ofta talas det antingen om grön- eller rekreationsområden även om man menar bådadera.

Grönområdenas skötselklassificering är ett sätt att definiera grönområden i enlighet med den skötsel de behöver. I Finland tillämpas allmänt Grönmiljöförbundets skötselklassificering som delar grönområdena i tre huvudkategorier: A byggda grönområden, B öppna grönområden och C tätortsskogar. Dessa delas ytterligare in i flera underkategorier. Klassificeringen har använts också i samband med planeringen av grönområdenas skötsel i Sibbo.

Lähtökohdat

Kunnan määrätietoinen kasvustrategia asettaa haasteita myös viher- ja virkistysalueiden suunnittelulle

- Viher- ja virkistysalueiden kehittäminen siten, että lisääntyvä käyttö ei heikennä alueiden laatua
- Uusien viher- ja virkistysalueiden sijoittaminen siten, että ne tukevat nykyistä viheralueverkostoa
- Tärkeiden viheryhteyksien säilyttäminen
- Suojelualueiden ja arvokkaiksi määriteltyjen alueiden turvaaminen

Sipoonkorven virkistyskäytön määrittely on tarpeen käyttöpaineiden lisääntyessä

- Yleiskaavassa Sipoonkorpi on huomioitu laajana yhtenäisenä metsä-alueena
- Kansallispuiston perustaminen
- Luontoympäristön, virkistyskäytön ja kulttuurimaiseman yhteensovittaminen
- Rajoista ja rajauksista huolimatta Sipoonkorpea käsiteltävä laajana kokonaisuutena

Utgångspunkter

Kommunens målmedvetna tillväxtstrategi ställer även planeringen av grön- och rekreationsområdena inför stora utmaningar

- Grön- och rekreationsområden utvecklas så att en ökande användning inte försämrar områdenas kvalitet
- Nya grön- och rekreationsområden placeras så att de stöder det nuvarande nätverket av grönområden
- Viktiga grönförbindelser bevaras
- Skyddsområdena och de områden som klassats som värdefulla tryggas

Allteftersom trycket på användningen stiger blir det nödvändigt att skapa ramar för rekreationsbruket i Sibbo storskog

- I generalplanen har Sibbo storskog beaktats som ett vidsträckt, sammanhängande skogsområde
- Grundandet av en nationalpark
- Sammanjämkning av naturmiljön, rekreationsbruket och kulturlandskapet
- Trots ramar och begränsningar bör Sibbo storskog behandlas som en omfattande helhet

Sisältö

- 5 Prosessin eteneminen**
- 6 Työtä ohjaavat tavoitteet**
 - 6 Alueelliset tavoitteet
 - 7 Paikalliset tavoitteet
- 8 Nykytila**
 - 8 Maisema ja kulttuuriympäristö
 - 9 Luontoarvot ja viher- ja virkistysalueet
- 10 Visio**
- 11 Viher- ja virkistysaluestrategia**
 - 11 Kaavoitus
 - 12 Suunnittelu
 - 13 Rakentaminen
 - 14 Hoito
 - 15 Alueiden suojelu
 - 16 Vesien hallinta
- 17 Toimenpiteiden tärkeysjärjestys**

LIITE 1 Maisemarakenne

LIITE 2 Maisema ja kulttuuriympäristö

LIITE 3 Luontoarvot

LIITE 4 Viher- ja virkistysalueet

LIITE 5 Saaristo

LIITE 6 Toimenpiteet

Innehåll

- 5 Så här framskrider processen**
- 6 Målen som styr arbetet**
 - 6 Regionala mål
 - 7 Lokala mål
- 8 Nuläget**
 - 8 Landskap och kulturmiljö
 - 9 Naturvärden och grön- och rekreationsområden
- 10 Vision**
- 11 Grön- och rekreationsområdesstrategi**
 - 11 Planläggning
 - 12 Planering
 - 13 Byggande
 - 14 Skötsel
 - 15 Skydd av områden
 - 16 Reglering av vatten
- 17 Åtgärdernas prioritetsordning**

BILAGA 1 Landskapsstruktur

BILAGA 2 Landskap och kulturmiljö

BILAGA 3 Naturvärden

BILAGA 4 Grön- och rekreationsområden

BILAGA 5 Skärgården

BILAGA 6 Åtgärder

Prosessin eteneminen

Så här framskrider processen

Työtä ohjaavat tavoitteet

Alueelliset tavoitteet

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

- Viher- ja virkistysalueista on muodostettava yhtenäisiä verkostoja.
- Arvokkaiden kulttuuri- ja luonnonympäristöjen säilymistä on edistettävä.
- Luontoalueiden ekologisesti kestävää virkistyskäyttöä on edistettävä.
- Vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä on edistettävä.

ITÄ-UUDENMAAN MAAKUNTASUUNNITELMA 2040 -STRATEGISET LINJAUKSET

”Itä-Uudenmaan kehittäminen ekoseuduksi, nykyistä vähähiilisempi liikenne ja asuminen sekä ympäristön vaaliminen”

HELSINGIN SEUDUN MAL 2050 -STRATEGISET LINJAUKSET

- Turvataan riittävän laajojen ja yhtenäisten viheralueiden säilyminen sekä taajamien sisä- että ulkopuolella.
- Parannetaan kävely- ja pyöräilyliikenteen verkostoja.

Målen som styr arbetet

Regionala mål

RIKSOMFATTANDE MÅL FÖR OMRÅDESANVÄNDNINGEN

- Grön- och rekreationsområdena ska bilda sammanhängande nätverk.
- Bevarandet av värdefulla kultur- och naturmiljöer ska främjas.
- Ekologiskt hållbart rekreationsbruk av naturområdena ska främjas.
- Uppnåendet och upprätthållandet av en bra status på vattendragen ska främjas.

STRATEGISKA LINJER I ÖSTRA NYLANDS LANDSKAPSPLAN 2040

”Östra Nyland utvecklas till en ekoregion, lågkolintensivare trafik och boende samt miljöskydd”

STRATEGISKA LINJER I PROJEKTET HELSINGFORSREGIONEN 2050

- Bevarandet av tillräckligt stora och sammanhängande grönområden tryggas både inom och utanför tätorterna.
- Nätverken av cykel- och gångbanor förbättras.

Työtä ohjaavat tavoitteet

Paikalliset tavoitteet

SIPOO 2025 -STRATEGIA

”Turvallinen, viihtyisä ja luonnonläheinen elinympäristö”

VIRKAMIESHAASTATTELUT 2010

- Saaristoa kehitetään korkealaatuiseksi matkailu- ja virkistysalueeksi vuoteen 2025 mennessä.
- Ulkoilureittien rakentamista etenkin Sipoonkorpeen ja Sipoonjoen varteen on harkittava.
- Puistojen ja ulkoilureittien suunnittelu ja rakentaminen on aloitettava samaan aikaan uusien asuinalueiden kanssa.
- Puistot tulee suunnitella siten, että ne houkuttelevat eri ikäisiä käyttäjiä ja ulkoilureitit siten, että niitä on eri tasoisia.
- Viher- ja virkistysalueiden hoitoresursseja on lisättävä käyttömäärien lisääntyessä asukasluvun kasvun myötä.
- Suojelun, virkistyskäytön ja alueiden suunnittelun yhteistyötä on lisättävä.

KÄYTTÄJILTÄ SAADUT TAVOITTEET

- Yhtenäisiä metsäalueita on pyrittävä säilyttämään myös lähellä asutusta.
- Virkistyskäyttö on ohjattava kulutusta kestäville reiteille.
- Kevyen liikenteen väylien määrää ja laatua on parannettava.
- Viher- ja virkistysalueiden siisteyteen ja niiltä avautuviin maisemiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Viheryhteydet Sipoonkorvesta etelään ja itään on turvattava.
- Hulevesien luonnonmukaista käsittelyä on lisättävä.

Målen som styr arbetet

Lokala mål

STRATEGIN SIBBO 2025

”En trygg, trivsamt och naturnära livsmiljö”

TJÄNSTEMANNAINTERVJUER ÅR 2010

- Skärgården utvecklas till ett högklassigt turism- och rekreationsområde före år 2025.
- Byggandet av friluftsleder bör övervägas framför allt i Sibbo storskog och längs Sibbo å.
- Planeringen och byggandet av parker och friluftsleder ska inledas samtidigt med nya bostadsområden.
- Parkerna ska planeras så att de lockar användare i olika åldrar och friluftslederna ska planeras så att det finns olika nivåer av dem.
- Resurserna för skötseln av grön- och rekreationsområdena ska öka allteftersom användningsgraden stiger i och med det växande invånarantalet.
- Samarbetet kring skyddet, rekreationsbruket och planeringen av områdena ska öka.

MÅL SOM INKOMMIT FRÅN ANVÄNDARNA

- Man bör sträva efter att bevara sammanhängande skogsområden även nära bosättningen.
- Rekreationsbruket ska styras till rutter som tål slitage.
- Cykel- och gångbanorna bör förbättras både gällande kvantiteten och kvaliteten.
- Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att grön- och rekreationsområdena är rena och snygga och på de landskap som öppnar sig från dem.
- Grönförbindelserna från Sibbo storskog söderut och österut ska tryggas.
- Den naturliga hanteringen av dagvatten ska utökas.

Nykytila

Maisema ja kulttuuriympäristö

Maisema (katso liitteet 1 ja 2)

- Ympäristöministeriön maisema-alue työryhmän mietinnön (1993) mukaan Sipoo kuuluu maisemallisesti Suomenlahden rannikkoseutuun, joka on osa Eteläisen rantamaan maisemamaakuntaa. Maiseman ominaispiirteitä ovat pienipiirteisyys ja laaja, vyöhykkeellinen saaristo.
- Viher- ja virkistysaluestrategiassa Sipoo on jaettu seuraaviin maisema-alueisiin: Sipoonkorven kallioinen selännealue, Paippisten rikkonainen selännealue, Länsi- ja Itä-Sipoon monimuotoiset alueet, Nikkilän tasankolaakso, Sipoonjoen kapea jokilaakso, Pohjois-Paippisten tasankolaakso ja rikkonainen rannikko- ja saaristo.
- Suomen ympäristökeskuksen inventoimat Uudenmaan perinnemaisemat: Löparön lammaslaidun, Vermijärven niityt, Bäcksängens laitumet, Etelä-Paippisten laitumet, Hindsbyn niityt, Sibbesborg, Kallbäckin rantalaidun, Takvedaholmin kallioketo, Ängsvikenin tienvarsiketo, Mosabackan niitty, Ollbäckensin puronvarsilaidun, Mattaksen lammaslaidun, Snickarsin puronvarsilaidun.

Kulttuuriympäristö (katso liite 2)

- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY): Hindsbyn kylä, Löparön kartano, Nikkilän sairaala-alue (nykyisin Jokipuiston alue), Sibbesborgin keskiaikainen linnasaari ja Sipoonjokilaakson viljelymaisema, Sipoon kirkot ja pitäjänkeskus, Suuri Rantatie.
- Uudenmaan liiton kulttuuriympäristöselvityksen (luonnos 1.7.2011) mukaiset maakunnallisesti tai seudullisesti ja/tai valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt: Sipoon saaristo, Löparön kulttuurimaisema, Kalkkirannan teollisuusalue, Sipoonjokilaakson kulttuurimaisema, Kaunissaaren virkistysalue, Nikkilän sairaala-alue (nykyisin Jokipuiston alue).

Nuläget

Landskap och kulturmiljö

Landskap (se bilagor 1 och 2)

- Enligt den av Miljöministeriet tillsatta landskapsarbetsgruppens betänkande (1993) hör Sibbo landskapsmässigt till Finska vikens kustregion, som är en del av landskapsprovinsen Södra kustlandet. Karakteristiska drag för landskapet är småskalighet och den vidsträckt skärgården som kan indelas i zoner.
- I grön- och rekreationsområdesstrategin har Sibbo delats in i följande landskapsområden: den bergiga åsen i Sibbo storskog, det splittrade åsområdet i Paipis, de mångfacetterade områdena i västra och östra Sibbo, låglandet i Nickby, låglandet i Norra Paipis, den smala ådalen kring Sibbo å och den splittrade kusten och skärgården.
- Traditionslandskap i Nyland enligt den inventering Nylands miljöcentral gjort: Löparö fårbeta, Vermijärvi ängar, Backängens beten, Södra Paipis betesmark, Hindsby ängar, Sibbesborg, Kallbäck strandbete, Takvedaholmens torräng på hållmark, Ängsvikens torräng, Mosabacka äng, Ollbäckens betesmark, Mattas fårbeta, Snickars betesmark.

Kulturmiljö (se bilaga 2)

- Byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY): Hindsby, Löparö gård, Nickby sjukhusområde (nuförtiden Jokipuisto område), den medeltida borgön Sibbesborg och odlingslandskapet i Sibbo ådal, Sibbo kyrkor och sockencentrum, Stora Strandvägen.
- Enligt Nylands förbunds utredning om kulturmiljöer (utkastet 1.7.2011) är följande områden värdefulla kulturmiljöer på landskapsnivå eller regional nivå och/eller på riksnivå: Sibbo skärgård, kulturmiljön i Löparö, industriområdet i Kalkstrand, odlingslandskapet i Sibbo ådal, rekreationsområdet på Fagerö, Nickby sjukhusområde (nuförtiden Jokipuisto område).

Nykytila

Luontoarvot ja viher- ja virkistysalueet

Luontoarvot (katso liitteet 3 ja 5)

- Laajoja metsäalueita
- Natura-alueet: Boxin suot, Byträsket, Gästerbyn järvet ja suot, Kummelbergen, Rörstrandin vanha metsä, Sipoonkorpi, Sipoonjoki
- Itä-Uudenmaan liitto on kartoittanut Sipoossa maakunnallisesti arvokkaita luonnonympäristöjä (MALU)

Viher- ja virkistysalueet (katso liitteet 4 ja 5)

- Runsaasti potentiaalisia viher- ja virkistysalueita
- Hoidettuja viher- ja virkistysalueita on eniten Nikkilän ja Söderkullan ympäristössä
- Pienet resurssit rajoittavat viher- ja virkistysalueiden hoitoa
- Kunnan vähäinen maanomistus asettaa haasteita yhtenäisten reittien suunnittelulle

Nuläget

Naturvärden och grön- och rekreationsområden

Naturvärden (se bilagor 3 och 5)

- Vidsträckta skogsområden
- Naturaområden: Mossarna i Box, Byträsket, sjöar och myrar i Gesterby, Kummelbergen, gammelskogen i Rörstrand, Sibbo storskog, Sibbo å
- Östra Nylands förbund har i Sibbo kartlagt naturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå (MALU)

Grön- och rekreationsområden (se bilagor 4 och 5)

- Rikligt med potentiella grön- och rekreationsområden
- Vårdade grön- och rekreationsområden finns det mest av i omgivningarna kring Nickby och Söderkulla
- Små resurser begränsar skötseln av grön- och rekreationsområdena
- Att kommunen äger så lite mark medför utmaningar för planeringen av sammanhängande rutter

Visio

Sipoon viher- ja virkistysaluestrategian visiona on että voimakkaasta kasvusta huolimatta viher- ja virkistysalueet säilyvät lähellä asukkaita. Kasvukeskusten yhteyteen perustetaan monipuolisia puistoja ja lähivirkistysalueita. Laajoja yhtenäisiä metsäalueita suojellaan välttämällä hajarakentamista ja ohjaamalla virkistyskäyttö kulutusta kestäville reiteille. Yhtenäinen ulkoilureittiverkosto mahdollistaa vaivattoman ja turvallisen liikkumisen alueiden välillä. Kansallispuistohanke edesauttaa Sipoonkorven ulkoilureitistön toteuttamista. Saariston, rannikon ja meren virkistyskäyttöä kehitetään kunnioittaen alueiden luonnon monimuotoisuutta ja elävää saaristokulttuuria.

Vision

Visionen i Sibbos strategi för grön- och rekreationsområdena är att bevara grön- och rekreationsområden nära invånarna trots den kraftiga tillväxten. Mångsidiga parker och närrekreationsområden anlägs i anknytning till tillväxtcentra. Vidsträckta sammanhängande skogsområden skyddas genom att undvika glestbyggande och styra rekreationsbruket till rutter som tål slitage. Ett sammanhängande friluftslednät gör det möjligt att lätt och tryggt röra sig mellan områden. Nationalparkprojektet bidrar till byggandet av friluftsleder i Sibbo storskog. Skärgårdens, kustens och havets rekreationsbruket utvecklas med respekt för naturens mångfald och den levande skärgårdskulturen i området.

Viher- ja virkistysaluestrategia

Kaavoitus

Grön- och rekreationsområdesstrategi

Planläggning

Tavoitekuva: Jokaisella asukkaalla on asemakaava-alueella vähintään yksi lähivirkistysalue kävelymatkan päässä. Viher- ja virkistysalueet pysyvät palvelemaan lisääntyvää käyttäjämäärää. Liikkuminen kunnan sisäisten alueiden ja kuntien välillä helpottuu. Ihmisten ja eläinten on mahdollista liikkua viherkäytäviä pitkin toisiaan häiritsemättä.

Målbild: Varje invånare har åtminstone ett närrekreationsområde på gångavstånd i detaljplanerade områden. Grön- och rekreationsområdena ska kunna tjäna den växande användarvolymen. Det blir lättare att röra sig mellan olika områden inom kommunen samt mellan kommunerna. Människor och djur kan röra sig längs grönkorridorerna utan att störa varandra.

Toimenpiteet

- Uusien asuinalueiden yhteyteen on kaavoitettava riittävästi erityyppisiä viher- ja virkistysalueita.
- Ranta-alueita on kaavoitettava riittävästi julkiseen virkistyskäyttöön.
- Täydennyskaavoituksessa on tarkasteltava myös viher- ja virkistysalueiden toimivuutta ja riittävyttä.
- Viher- ja virkistysalueita on kaavoitettava siten, että ne muodostavat yhtenäisen verkoston koko kunnassa, myös saaristossa.
- Suunnittelussa on tarkasteltava myös seudullista toimivuutta ja tehtävä yhteistyötä naapurikuntien kanssa.
- Viherkäytävät on suunniteltava riittävän leveiksi.

Åtgärder

- I anslutning till nya bostadsområden ska man planlägga tillräckligt med olika typer av grön- och rekreationsområden.
- Tillräckligt med strandområdena bör planläggas för allmän rekreation.
- Vid den kompletterande planläggningen ska man även se över om grön- och rekreationsområdena fungerar och räcker till.
- Grön- och rekreationsområden ska planläggas så att de bildar ett enhetligt nätverk i hela kommunen, också i skärgården.
- Vid planeringen ska även den regionala funktionaliteten ses över och samarbete idkas med grannkommunerna.
- Tillräckligt breda grönkorridorer ska planeras.

Menetelmät: yleiskaavat, asemakaavat, viheryleiskaava, kuntien välinen yhteistyö, neuvottelu maanomistajien kanssa

Metoder: generalplaner, detaljplaner, grön generalplan, samarbete mellan kommunerna, diskussion med markägarna

Vastuuyksiköt: Hallinto- ja strategiyksikkö, Kaavoitusyksikkö, Mittaus ja kiinteistö

Ansvarsenheterna: Förvaltnings- och strategienheten, Planläggningssenheten, Mätning och fastigheter

Viher- ja virkistysaluestrategia

Suunnittelu

Grön- och rekreationsområdesstrategi

Planering

Tavoitekuva: Viher- ja virkistysalueet tarjoavat kaikenikäisille ja -taustaisille käyttäjille harrastusmahdollisuuksia, tapaamispaikkoja, luontokokemuksia, rauhaa ja esteettisiä elämyksiä. Ulkoiluverkosto on yhtenäinen. Asukkaat pystyvät vaikuttamaan käyttämiensä alueiden suunnitteluun.

Toimenpiteet

- Puistot on suunniteltava siten, että ne tarjoavat luontevia kohtaamispaikkoja ja elämyksiä kaikenikäisille ja -taustaisille, myös liikunta- ja aistirajoitteisille.
- Ulkoilureiteistä ja kevyen liikenteen yhteyksistä on suunniteltava toisiaan täydentäviä, jatkuvia, monikäyttöisiä, turvallisia, houkuttelevia, esteettömiä ja helposti kunnossapidettäviä.
- Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota maisema- ja luontoarvojen sekä kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiseen herkillä alueilla, kuten saaristossa ja rannikolla.
- Saariston ja rannikon virkistyskäyttöä palvelevien rakenteiden ja järjestyksen, kuten uimarantojen, pysäköintialueiden, maitohinnouspaikkojen, vierasvenesatamien, saarten ulkoilualueiden ja meriväylien suunnittelua tulee edistää.
- Manneralueen vesistöjen virkistyskäyttömahdollisuuksia on parannettava esimerkiksi uimapaikkojen, ulkoilureittien ja harrastuskalastusmahdollisuuksien osalta huomioimalla kuitenkin vesistöjen rajallinen sietokyky.
- Käyttäjät ja maanomistajat on otettava mukaan viher- ja virkistysalueiden suunnitteluun.

Menetelmät: vihersuunnittelu, ulkoilureittisuunnitelma, palautekanavat

Vastuuyksiköt: Katu- ja viheralueet, Liikunta- ja nuorisopalvelut

Målbild: Grön- och rekreationsområdena erbjuder användarna, oavsett ålder och bakgrund, hobbymöjligheter, mötesplatser, naturupplevelser, frid och estetiska upplevelser. Friluftsledsnätet är sammanhängande. Invånarna kan påverka planeringen av de områden de använder.

Åtgärder

- Parkerna ska planeras så att de erbjuder naturliga mötesplatser och upplevelser för personer i alla åldrar och med olika bakgrund, också för rörelsehindrade och syn- eller hörselskadade.
- Friluftsrutter och lätttrafikförbindelser ska planeras så att de kompletterar varandra, är kontinuerliga, mångsidigt användbara, trygga, lockande, fria från hinder och lätta att underhålla.
- I planeringen ska särskild uppmärksamhet fästas vid bevarandet av natur- och landskapsvärden samt kulturhistoriska värden på känsliga områden såsom i skärgården och på kusten.
- Planeringen av konstruktioner och arrangemang som betjänar skärgårdens och kustens rekreationsbruk, t.ex. simstränder, parkeringsplatser, landstigningsplatser, gästhamnar, holmarnas friluftsområden och sjölederna ska gynnas.
- Möjligheterna att använda vattendragen på fastlandet för rekreationsbruk bör förbättras vad gäller t.ex. badplatser, friluftsleder och möjligheter till fritidsfiske — dock med beaktande av vattendragens begränsade motståndskraft.
- Användarna och markägarna ska tas med i planeringen av grön- och rekreationsområden.

Metoder: grönplanering, plan för friluftsleder, responskanaler

Ansvarsenheterna: Gator och grönområden, Idrotts- och ungdomstjänster

Viher- ja virkistysaluestrategia Rakentaminen

Grön- och rekreationsområdesstrategi Byggnade

Tavoitekuva: Viher- ja virkistysalueet toteutetaan kestävästi ja laadukkaasti. Uusien asuinalueiden sisäiset viher- ja virkistysalueet ovat käyttövalmiina asukkaiden muuttaessa alueille. Rakentaminen ei heikennä kohtuuttomasti läheisten viher- ja virkistysalueiden käyttöarvoa, eikä vaaranna kulttuurihistoriallisia tai maisemallisia arvoja tai luontoarvoja.

Toimenpiteet

- Kestävyyttä ja laadukkuutta korostetaan hankeinvestointeja tehtäessä.
- Uusiin asuinalueisiin liittyvien viher- ja virkistysalueiden rakentaminen on pyrittävä ajoittamaan siten, että alueet ovat käyttövalmiina uusien asukkaiden saapuessa.
- Viher- ja virkistysalueiden läheisyyteen rakennettaessa on käytettävä suojausmenetelmiä.

Menetelmät: rakennussuunnitelmat, toteutussuunnitelmat, työmaavalvonta, lupakäytännöt, maaston ja kasvuston suojaus

Vastuuyksiköt: Katu- ja viheralueet, Rakennusvalvonta

Målbild: Grön- och rekreationsområdena genomförs på ett hållbart och kvalitativt sätt. Grön- och rekreationsområdena inom nya bostadsområden är färdiga att användas då invånarna flyttar till områdena. Byggnaden försämrar inte orimligt mycket de närliggande grön- och rekreationsområdenas användningsvärde och äventyrar inte kulturhistoriska eller landskapsmässiga värden eller naturvärden.

Åtgärder

- Hållbarhet och kvalitet framhävs i samband med projektinvesteringar.
- Målet är att byggnaden av de grön- och rekreationsområden som anknyter till nya bostadsområden tajmas så att områdena är färdiga då invånarna flyttar till området.
- Vid byggnaden intill grön- och rekreationsområdena bör skyddsmetoder användas.

Metoder: byggnadsplaner, genomförandepplaner, arbetsplatsövervakning, tillståndspraxis, skydd av terrängen och växtligheten

Ansvarsenheterna: Gator och grönområden, Byggnadstillsynen

Viher- ja virkistysaluestrategia

Hoito

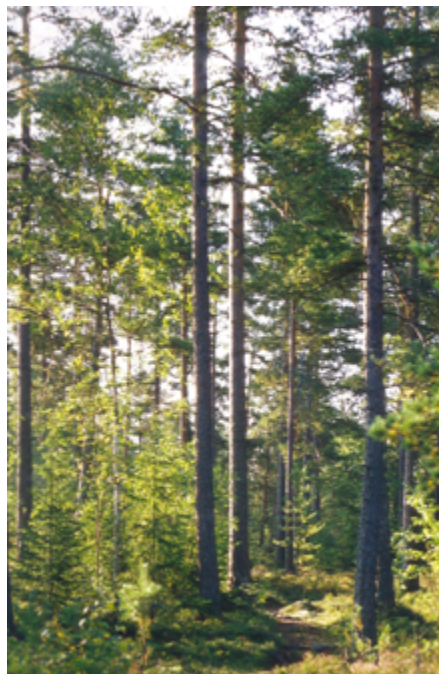
Tavoitekuva: Viher- ja virkistysalueiden hoitoon on riittävästi resursseja vaikka niiden määrä ja käyttö lisääntyy. Puistot ovat hoidetun näköisiä ja hoidossa vaalitaan suunnittelussa määriteltyjä tavoitteita. Virkistysmetsät ovat viihtyisiä ja luonnoltaan monimuotoisia.

Toimenpiteet

- Viher- ja virkistysalueiden ylläpidon resursseja on lisättävä viher- ja virkistysalueiden määrän ja käytön lisääntyessä.
- Hoito on kohdennettava ensisijaisesti käytetyimpiin viher- ja virkistysalueisiin.
- Hoidossa on kiinnitettävä huomiota alueiden luonto-, kulttuurihistoria- ja maisema-arvoihin.
- Yhteistyötä uusien kumppanuuksien kanssa on harkittava.
- Maanomistajille on annettava opastusta alueidensa luonto-, maisema- ja virkistysarvoista ja kannustettava näiden hoitoon sekä vapaaehtoiseen suoje-
luun.

Menetelmät: taloussuunnitelma, hoitosuunnitelmat, kontaktien luominen yhdistyksiin, tiedottaminen ja ohjeistus

Vastuuyksiköt: Katu- ja viheralueet, Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ympäristönsuojelu

Grön- och rekreationsområdesstrategi

Skötsel

Målbild: Det finns tillräckligt med resurser för skötseln av grön- och rekreationsområdena även om antalet områden och användningsgraden stiger. Parkerna ser vårdade ut och i samband med skötseln värnas de mål som definierats i planeringen. Rekreativskogarna är trivsamma och naturen är mångfaldig.

Åtgärder

- Resurserna för upprätthållandet av grön- och rekreationsområdena ska ökas allteftersom antalet områden och användningsgraden stiger.
- Skötseln ska i första hand riktas till de grön- och rekreationsområden som används mest.
- Vid skötseln ska särskild uppmärksamhet fästas vid områdenas natur- och landskapsvärden samt kulturhistoriska värden.
- Samarbete med nya partner bör övervägas.
- Markägarna ska ges handledning i natur-, landskaps- och rekreationsvärden på deras områden och de ska uppmuntras att sköta och frivilligt skydda sina områden.

Metoder: ekonomiplan, skötselplaner, skapa kontakter till föreningar, information och instruktioner

Ansvarsenheterna: Gator och grönområden, Idrotts- och ungdomstjänster, Miljövård

Viher- ja virkistysaluestrategia

Alueiden suojelu

Grön- och rekreationsområdesstrategi

Skydd av områden

Tavoitekuva: Suojelualueiden maise-malliset, kulttuurihistorialliset ja luon-toarvot säilyvät. Uudet rakennusalueet eivät heikennä suojelualueiden arvoja. Herkkien alueiden kuluminen vähenee.

Toimenpiteet

- Suojelualueista ja niitä tukevista alueista on pyrittävä muodosta-maan yhtenäinen verkosto.
- Arvokkaiksi luokiteltuja alueita ja kohteita on pyrittävä suojelemaan.
- Alueiden suojelun ja virkistyskäytön yhteensovittaminen on huomioitava.
- Uusia alueita suunniteltaessa tulee tarkastella niiden vaikutuksia suoje-lualueisiin.

Menetelmät: yleis- ja asemakaavat sekä viheryleiskaava, ulkoilureittisuun-nitelma, tiedottaminen ja ohjeistus, METSO-ohjelma

Vastuuyksiköt: Hallinto- ja strategia-yksikkö, Kaavoitusyksikkö, Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ympäristönsuojelu

Målbild: Skyddsområdenas natur- och land-skapsvärden samt kulturhistoriska värden bibehålls. Nya byggnadsområden ska inte försämra skyddsområdenas värden. Slitaget i känsliga områden minskar.

Åtgärder

- Ett sammanhängande nätverk av skydds-områden och de områden som stöder dessa ska eftersträvas.
- Målet bör vara att skydda de områden och föremål som har klassats som värdefulla.
- Sammanjämkningen av skyddet och re-kreationsbruket i områdena ska beaktas.
- Vid planeringen av nya områden ska deras konsekvenser för skyddsområdena ses över.

Metoder: general- och detaljplaner och grön generalplan, plan för friluftsleder, information och anvisningar, METSO-programmet

Ansvarsenheterna: Förvaltnings- och stra-tegienheten, Planläggningsenheten, Idrotts- och ungdomstjänster, Miljövård

Viher- ja virkistysaluestrategia

Vesien hallinta

Grön- och rekreationsområdesstrategi

Reglering av vatten

Tavoitekuva: Vesistöjen vedenlaatu ja virkistysarvo paranee. Tulvariski rakennetuilla alueilla vähenee. Viher- ja virkistysalueille saadaan lisää vesiaiheita. Sipoon vähäisten järvien tilan kohentaminen palauttaa niiden alkuperäistä luonnontilaa ja parantaa virkistyskäyttömahdollisuuksia.

Toimenpiteet:

- Haitallisia valumia vesistöihin on vähennettävä.
- Tulvariskialueiden hyödyntämistä viher- ja virkistysalueina on harkittava.
- Viher- ja virkistysalueita on hyödynnettävä hulevesien luonnonmukaisessa käsittelyssä.

Menetelmät: yleis- ja asemakaavat sekä viheryleiskaava, kunnallinen hulevesisuunnitelma ja aluekohtaiset hulevesisuunnitelmat

Vastuuyksiköt: Hallinto- ja strategiayksikkö, Kaavoitusyksikkö, Katu- ja viheralueet, Rakennusvalvonta

Målbild: Vattendragens kvalitet och rekreationsvärde förbättras. Översvämningsrisken minskar på bebyggda områden. Grön- och rekreationsområdena får fler vattenobjekt. Att förbättra de få Sibbosjöarnas tillstånd återställer sjöarnas ursprungliga naturtillstånd och förbättrar möjligheterna till rekreationsbruk.

Åtgärder:

- Skadlig avrinning till vattendragen ska minskas.
- Användningen av områden med översvämningsrisk som grön- och rekreationsområden bör övervägas.
- Grön- och rekreationsområdena ska nyttjas för en naturlig hantering av dagvatten.

Metoder: general- och detaljplaner och grön generalplan, kommunal dagvattenplan och områdesspecifika dagvattenplaner

Ansvarsenheterna: Förvaltnings- och strategienheten, Planläggningssenheten, Gator och grönområden, Byggnadstillsynen

Toimenpiteiden tärkeysjärjestys

Åtgärdernas prioritetsordning

Toimenpide Åtgärd	Kiireellinen Angelägen	Tärkeä Viktig	Harkittava Möjlig	Toistuva Återkommande
Viheryleiskaava Grön generalplan	x			
Viher- ja virkistysalueiden hoitoluokituksen päivitys Uppdatering av grön- och rekreationsområdenas skötselklassificering		x		
Ulkoilureittisuunnitelma Plan för friluftsleder	x			
Sipoonkorven ulkoilureittisuunnitelman päivitys Uppdatering av planen för friluftsleder i Sibbo storskog			x	
Ratsastusreittisuunnitelma Plan för ridleder			x	
Sipoonjoen ulkoilureitti Friluftsled längs Sibbo å		x		
Rantaraitti Strandpromenad			x	
Kunnallinen hulevesisuunnitelma Kommunal dagvattenplan		x		
Aluekohtaiset hulevesisuunnitelmat Områdesspecifika dagvattenplaner				x
Sipoonjoen tilan parantaminen Förbättring av statusen på Sibbo å	x			
Saaristossa sijaitsevien virkistysalueiden kehittämisselvitys Utvecklingsutredning av rekreationsområden i skärgården			x	
Melontareittiselvitys Utredning av paddlingsrutter			x	
Valtion, kunnan ja yksityisten maanomistajien välisten yhteistyömallien tutkiminen Undersökning av samarbetsmodeller mellan staten, kommunen och privata markägare			x	